

Plaatselijke regeling ten behoeve van het leven en werken van de Protestantse Gemeente Raalte.

Voorwoord

De regeling van het toelaten van doopleden tot het avondmaal en het inzegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw, zoals beschreven in § 4 onder punt 4.3 en 4.4, is conform de regeling die hierover al was opgenomen in de oude plaatselijke regeling van 2014. Deze regelingen zijn voor zover bekend nog steeds overeenkomstig de wens van de leden van de gemeente. Er zijn bij de kerkenraad geen feiten of omstandigheden bekend (geworden) die zouden moeten leiden tot een wijziging ervan. Deze regelingen worden beschouwd als 'voortzetting van bestaand beleid'.

De regeling van de verkiezing van een predikant door de kerkenraad in plaats van door de stemgerechtigden van de gemeente zoals beschreven in § 2.2. is ongewijzigd overgenomen uit de oude plaatselijke regeling van 2014. Destijds (in 2014) heeft het Breed Moderamen van de classicale vergadering hieraan medewerking en goedkeuring verleend. Deze regeling is voor zover bekend nog steeds overeenkomstig de wens van de leden van de gemeente. Er zijn bij de kerkenraad geen feiten of omstandigheden bekend (geworden) die zouden moeten leiden tot een wijziging ervan. Deze regeling wordt beschouwd als 'voortzetting van bestaand beleid'.

Paragraaf	Inhoud
1	Samenstelling van de kerkenraad
1.A.	Samenstelling moderamen
1.B.	Werkgroepen
2	Stemrecht en verkiezingen
2.1	Stemrecht, verkiesbaarheid en verkiezing van ambtsdragers
2.2	Verkiezing van predikanten
3	De werkwijze van de kerkenraad
4	De kerkdiensten
5	De vermogensrechtelijke aangelegenheden
5.1.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – kerkrentmeesterlijk
5.2.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden - diaconaal
5.3.	De vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster
6	Overige bepalingen en bijlagen
7	Vaststelling van de plaatselijke regeling

Vaststelling

Deze plaatselijke regeling is vastgesteld door de kerkenraad op 1 oktober 2021 en is vanaf deze datum geldig.

§ 1. Samenstelling van de kerkenraad

1.1. Aantal ambtsdragers

De kerkenraad bestaat uit de volgende ambtsdragers:

predikant	1
ouderlingen	5
ouderlingen-kerkrentmeester	4
diakenen	5
Totaal	15

1.2. Vaste adviseur(s)

Als adviseur(s) kan (kunnen) deelnemen aan de kerkenraadsvergadering: een kerkelijk werker kan als adviseur deelnemen, ook indien hij/zij geen ambtsdrager is.

§ 1A. Samenstelling van het moderamen

De Protestantse Gemeente Raalte heeft geen 'kleine kerkenraad' als bedoeld in ord. 4-9-3, maar een moderamen dat primair functioneert als agendacommissie.

1A.1. Aantal ambtsdragers

Het moderamen bestaat uit een voorzitter, een assessor (vice-voorzitter), scriba en predikant, welke personen allen ambtsdrager zijn.

Het moderamen heeft tot taak het voorbereiden, samenroepen en leiden van de bijeenkomsten van de kerkenraad, de uitvoering van die besluiten van de kerkenraad waarvoor geen anderen aangewezen zijn, en voorts, onder verantwoording aan de kerkenraad, het afdoen van zaken van formele en administratieve aard en van zaken die geen uitstel gedogen.

§ 1B. Werkgroepen

1B.1. Werkgroepen

De kerkenraad kan werkgroepen (of commissies) instellen, waaraan zij een deel van haar taak kan toevertrouwen. Een werkgroep (of commissie) bestaat uit één of meer ambtsdragers en een aantal leden van de gemeente (ord 4-9-2).

De kerkenraad heeft tot taak om, indien van toepassing en/of gewenst,

- de werkgroep(en) in te stellen en de leden te benoemen
- het vaststellen van de instructies voor de betreffende werkgroep(en)
- het toetsen van het werk van de werkgroep(en) aan het beleidsplan dat door de kerkenraad is vastgesteld (ord. 4-9-5)

§ 2. Stemrecht en verkiezingen

§ 2.1. Het stemrecht en de verkiesbaarheid van personen, verbonden aan de gemeente en de verkiezing van ambtsdragers.

De verkiezing van ambtsdragers wordt gehouden volgens een door de kerkenraad vastgestelde regeling. Zie daarvoor de artikelen 2.1.1 t/m 2.1.8.

De in onderstaande tabel beschreven personen zijn stemgerechtigd (dus ook als zij deel uit maken van de kerkenraad) en zijn verkiesbaar.

Tabel 2.1.0.

	Stemgerechtigd	Verkiesbaar
Doopleden van de gemeente vanaf 18 jaar	Ja	Ja¹
Niet-gedoopte kinderen	nee	nee²
Gastleden (belijdend)	Ja	Ja
Gastleden (dooplid) vanaf 18 jaar	Ja	nee³
Vrienden (belijdend lid van een gemeente binnen PKN)	Ja	Ja
Vrienden (dooplid van een gemeente binnen PKN) vanaf 18 jaar	Ja	nee⁴
Overige vrienden, geen lid van een kerk	Ja	nee⁵

2.1.1. Stemming geschiedt volgens de algemene regels voor besluitvorming zoals neergelegd in ord. 4-5.

2.1.2. Om de twee of vier jaar worden er verkiezingen gehouden voor ouderlingen, diakenen en ouderlingen kerkrentmeesters, waarbij de ambtsperiode begint in september; bij tussentijdse vacatures kan hiervan worden afgeweken.

2.1.3. De verkiezing tot ambtsdrager geschiedt door de Kerkenraad uit de verkiesbare personen zoals genoemd in tabel 2.1.0.

¹ Is mogelijk, mits hij/zij bij bevestiging ook belijdend lid wordt

² Volgens de Kerkorde (art 6 lid 1) zijn verkiesbaar, de stemgerechtigden die belijdenis hebben gedaan.

³ Idem

⁴ Dan zou de persoon in kwestie eerst belijdend lid moeten worden in zijn eigen gemeente.

⁵ Volgens de Kerkorde (art 6 lid 1) zijn verkiesbaar, de stemgerechtigden die belijdenis hebben gedaan.

2.1.4. Het voornemen om een persoon te verkiezen tot ouderling of diaken wordt tijdig kenbaar gemaakt aan de gemeente, door:

- a. hiervan melding te maken in de Wegwijzer en hiervan tweemaal afkondiging te doen in de zondagse kerkdienst. Melding te maken in bijvoorbeeld de digitale nieuwsbrief en/of andere communicatiemiddelen kan een aanvulling zijn.
- b. de gemeente in de gelegenheid te stellen op de daarvoor voorgeschreven wijze bezwaar tegen een of meerdere kandidaten dan wel de wijze waarop de procedure is gevoerd, in te dienen bij de Kerkenraad en deze doet voorts wat ordinantie 3 terzake bepaalt
- c. de gemeente in de gelegenheid te stellen zelf kandidaten voor te dragen

2.1.5. Tenzij er sprake is van een situatie als bedoeld onder b van voorgaand lid, worden de kandidaten geacht te zijn verkozen nadat de termijn waarbinnen bezwaren kunnen worden gemaakt dan wel tegenkandidaten kunnen worden gesteld, zal zijn verstreken.

2.1.6. De ambtstermijn van ouderlingen en diakenen is vier jaar. Hiervan kan in bijzondere gevallen van worden afgeweken. De ambtstermijn van vier jaar kan maximaal tweemaal voor een periode van vier jaar worden verlengd.

2.1.7. De bevestiging of bij een aansluitende herverkiezing, vindt de verbintenis tot het ambt van ouderling of diaken bij voorkeur plaats in de kerkdienst van september die in het teken staat van de start van het alsdan nieuw te beginnen kerkelijk seizoen. Bij tussentijdse vacatures en andere door de Kerkenraad te bepalen bijzondere situaties kan hiervan worden afgeweken.

§ 2.2. Verkiezing van predikanten

In afwijking van het bepaalde in Ord. 3-4-6 worden in de Protestantse Gemeente Raalte, predikanten verkozen door de kerkenraad (ord 3-4-8).

- a. Onverminderd hetgeen hieromtrent is bepaald in de Kerkorde en Ordinantie 3, gelden voor het verkiezen van een predikant de navolgende aanvullende regels.
- b. Na het ontstaan van de vacature en nadat is besloten deze weer te doen vervullen en daarvoor tevens de voorgeschreven toestemming van de meerdere vergadering en de colleges van toezicht is verkregen, stelt de kerkenraad een profielschets van de gemeente en de te beroepen predikant op. De gemeente zal worden gehoord, alvorens de kerkenraad de profielschets (definitief) vaststelt.
- c. De kerkenraad benoemt een beroepingscommissie (werkgroep) waarin naast twee of meer leden van kerkenraad een nader te bepalen aantal gemeenteleden zitting zullen nemen. Ook kunnen maximaal twee leden van gemeenten uit het huidige samenwerkingsverband worden toegevoegd.
De kerkenraad stelt de gemeente in de gelegenheid namen voor te dragen als lid van de commissie.
- d. De samenstelling, benoeming en werkwijze van de commissie geschiedt door de kerkenraad.
- e. Voordat de beroepingscommissie met haar werkzaamheden begint, worden de gemeenteleden uitgenodigd om predikanten bij de commissie aan te bevelen.
- f. De commissie brengt verslag uit van haar werkzaamheden en voorziet dat van een advies over een mogelijk te beroepen predikant.

- g. Indien de kerkenraad met de commissie van oordeel is dat er een beroep kan worden uitgebracht op een predikant, dan schrijft de kerkenraad een gemeentebijeenkomst uit om de gemeente in de gelegenheid te stellen te worden geïnformeerd en van haar opvattingen blijk te geven. De beroepingscommissie wordt ook in de gelegenheid gesteld tijdens deze gemeentebijeenkomst verslag uit brengen van haar werkzaamheden en bevindingen. De te beroepen predikant wordt in de gelegenheid gesteld kennis te maken met de gemeente. In onderling overleg met de beroepingscommissie en de betrokken predikant kan dat op dezelfde gemeentebijeenkomst.
- h. In afwijking van het bepaalde in ord. 3-4-6 worden met inachtneming van de opvattingen kenbaar gemaakt tijdens de onder g. bedoelde gemeentebijeenkomst, de predikant verkozen door de kerkenraad (ord. 3-4-8).

§ 3. De werkwijze van de kerkenraad

3.1. Aantal vergaderingen kerkenraad

De kerkenraad vergadert in de regel minimaal 6 keer per jaar.

3.2. Bijeenroepen van de vergadering

De vergaderingen van de kerkenraad worden voor zover mogelijk tenminste 7 dagen van tevoren bijeengeroepen door het moderamen, onder vermelding van de zaken, die aan de orde zullen komen (de agenda).

3.3. Verslaglegging

Van de vergaderingen wordt een schriftelijk verslag opgesteld, dat in de eerstvolgende vergadering door de kerkenraad wordt vastgesteld. De kerkenraad kan een notulist aanstellen welke geen lid is van de kerkenraad. Op de notulist is het bepaalde in ord. 4-2 van toepassing, betreffende de geheimhouding.

3.4. Aantal vergaderingen moderamen

Het moderamen vergadert in de regel 10 keer per jaar.

3.5. Openbaarmaking besluiten

Niet vertrouwelijke besluiten, genomen in de vergadering van de kerkenraad, worden hetzij schriftelijk in de Wegwijzer, hetzij door een mondelinge mededeling binnen een redelijke termijn aan de gemeente bekend gemaakt.

3.6. Verkiezing moderamen

De verkiezing van het moderamen (ord. 4-8-2) geschiedt eens per 4 jaar voor 1 september van het betreffende kalenderjaar.

3.7. Plaatsvervangers

In de vergadering genoemd in art. 3.6 worden de plaatsvervangers van de preses en de scriba aangewezen.

3.8. Jaargesprekken

De jaargesprekken met de predikant (*en indien van toepassing met de kerkelijk werker*) worden gehouden door de preses en de scriba, eventueel aan te vullen met een ander door de Kerkenraad aan te wijzen lid van de kerkenraad.

3.9. De gemeente kennen in en horen over

In de gevallen dat de kerkorde voorschrijft dat de kerkenraad de gemeente kent in een bepaalde zaak en haar daarover hoort, belegt de kerkenraad een bijeenkomst met de (betreffende) leden van de gemeente, die wordt

- aangekondigd in de Wegwijzer, dat voorafgaande aan de bijeenkomst verschijnt en
- afgekondigd op tenminste twee zondagen, die aan de bijeenkomst voorafgaan.

3.10. Toelating toehoorders tot de vergaderingen

De vergaderingen van de kerkenraad zijn niet openbaar. De kerkenraad kan echter besluiten dat gemeenteleden en vrienden en/of andere belangstellenden als toehoorder tot een bepaalde vergadering of tot een deel daarvan toegelaten worden. De toehoorder dient stemgerechtigd te zijn, zoals aangegeven in tabel 2.10 op pagina 3.

3.11. Archiefbeheer

Het lopend archief van de kerkenraad berust bij de scriba, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van de het college van kerkrentmeesters voor de archieven van de gemeente uit hoofde van Ord. 11-2-7.

3.12. Bijstand door commissies

De kerkenraad kan zich laten bijstaan door commissies.

Nadere bepalingen omtrent de samenstelling, benoeming en opdracht van de commissies, de contacten tussen kerkenraad en de commissies, de werkwijze van de commissies, de verantwoording aan de kerkenraad e.d. zijn per commissie vastgelegd in een verslag van de kerkenraad waarin hierover besluiten genomen zijn.

3.13. Klankbordgroep

Om de communicatie met de gemeente te bevorderen en de betrokkenheid te vergroten, kan de kerkenraad op gezette tijden overleg voeren met een Klankbordgroep, als adviserend orgaan. In dit overleg kunnen alle onderwerpen besproken worden die de gang van zaken in en van de gemeente betreffen, voor zover de aspecten van de vertrouwelijkheid en de bescherming van de privacy zich daartegen niet verzetten.

Bij de onderwerpen valt te denken aan bijvoorbeeld 'eigentijdse kerkdiensten', 'gebruik van de kerk', jeugd, Kerstvieringen et cetera.

In de Klankbordgroep worden geen besluiten genomen en zij treedt ook niet in de taken en bevoegdheden van andere organen, commissies of werkgroepen. Haar taak is gericht op raadpleging, het geven van adviezen, signaleren van ontwikkelingen en hoe daarmee om te gaan, kortom een luisterend oor voor en een sprekende mond ten behoeve van de kerkenraad.

De Klankbordgroep, bestaande uit een door de Kerkenraad, eventueel per onderwerp te bepalen aantal gemeenteleden, wordt gevormd door die gemeenteleden die zich via een oproep in de Wegwijzer of anderszins hebben gemeld bij de Kerkenraad.

De gemeente wordt geïnformeerd over de bijeenkomsten met de Klankbordgroep middels een verslag van het besprokene, bijvoorbeeld in de Wegwijzer.

§ 4. De kerkdiensten

4.1. Plaats en aantal kerkdiensten

De wekelijkse kerkdiensten van de gemeente worden volgens een door de kerkenraad vastgesteld rooster gehouden in de Plaskerk aan de Plas in Raalte. In het kader van een samenwerkingsverband kunnen kerkdiensten ook elders worden gehouden.

4.2. Beantwoording doopvragen

Bij de bediening van de doop van kinderen kunnen belijdende leden en doopleden de doopvragen beantwoorden.

4.3. Deelname aan het avondmaal

Tot de deelname aan het avondmaal wordt een ieder toegelaten.

4.4. Huwelijk en andere levensverbintenissen

Een huwelijk en een andere levensverbintenis van twee personen, kan als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht worden gezegend.

Naast een huwelijk, kan ook een levensverbintenis van twee personen, anders dan een huwelijk van man en vrouw, als een verbond van liefde en trouw voor Gods aangezicht worden gezegend.

Betrokkenen dienen een verzoek daartoe ten minste **8** weken van tevoren in te dienen bij de predikant.

Tenminste een van de betrokkenen dient in het register van de gemeente als lid ingeschreven te staan.

Na ontvangst van het verzoek voert de predikant, al dan niet samen met een ouderling, een gesprek met de betrokkenen.

Tenminste **3** weken voorafgaande aan de kerkdienst, waarin de levensverbintenis wordt gezegend, wordt dit bekendgemaakt door middel van een afkondiging in een zondagse kerkdienst en een aankondiging in De Wegwijzer.

Alleen een naar burgerlijke wet tot stand gekomen verbintenis tussen twee personen waarvan door een ambtenaar van de burgerlijke stand een akte van registratie is opgemaakt - dienend als bewijs van opname in de registers van de burgerlijke gemeente - kan worden gezegend.

5.5. Inschrijven van overledenen

De Protestantse Gemeente Raalte schrijft de naam, geboortedatum en overlijdensdatum van haar overleden leden in, in het daarvoor bestemde 'overlijdensboek' dat aanwezig is in het kerkgebouw. Een inschrijving vindt plaats tijdens een kerkdienst. De overledenen worden herdacht op Eeuwigheidszondag.

§ 5 Vermogensrechtelijke aangelegenheden

§ 5.1. Vermogensrechtelijke aangelegenheden - kerkrentmeesterlijk

5.1.1. Omvang van college van kerkrentmeesters

Het college van kerkrentmeesters bestaat uit **5** (minimaal 3) leden.

5.1.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester

De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester geschiedt eens per 2 of 4 jaar, voor 1 september van het betreffende kalenderjaar in de vergadering van het college van kerkrentmeesters.

5.1.3. Plaatsvervangers

In de vergadering, genoemd in art. 6.1.2, worden de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.

5.1.4. De administratie

Het college van kerkrentmeesters wijst een administrateur aan.

De administrateur kan de vergaderingen van het college bijwonen en heeft daar in voorkomende gevallen een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.

5.1.5. De bevoegdheden van de penningmeester

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de gemeente, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van 10.000 euro per betaling.

Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd.

Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger.

§ 5.2. Vermogensrechtelijke aangelegenheden - diaconaal

5.2.1. Omvang college van diakenen

Het college van diakenen bestaat uit **5** (minimaal 3) leden.

5.2.2. Verkiezing van voorzitter, secretaris en penningmeester

De verkiezing van de voorzitter, secretaris en penningmeester geschiedt eens per 2 of 4 jaar voor 1 september van het betreffende kalenderjaar in de vergadering van het college van diakenen.

5.2.3. Plaatsvervangers

In de vergadering, genoemd in art. 6.2.2, worden de plaatsvervangers van de voorzitter en secretaris aangewezen.

5.2.4. De administratie

Het college van diakenen wijst een administrateur aan.

De administrateur kan de vergaderingen van het college bijwonen en heeft daar in voorkomende gevallen een adviserende stem. Op hem is het bepaalde in ord. 4-2 betreffende de geheimhouding van toepassing.

5.2.5. De bevoegdheden van de penningmeester

De penningmeester is bevoegd betalingen te doen namens de diaconie, met inachtneming van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en de begroting, tot een maximaal bedrag van 10.000 euro per betaling.

Voor betalingen boven dit bedrag zijn voorzitter en penningmeester of secretaris en penningmeester gezamenlijk bevoegd.

Bij afwezigheid of ontstentenis van de penningmeester treedt de voorzitter op als diens plaatsvervanger.

§ 5.3. Vermogensrechtelijke aangelegenheden – begrotingen, jaarrekeningen, collecterooster

5.3.1. Het in de gelegenheid stellen van gemeenteleden hun mening kenbaar te maken over begroting en jaarrekening

Voor de vaststelling dan wel wijziging van de begroting en voor de vaststelling van de jaarrekening worden deze stukken in samenvatting gepubliceerd in De Wegwijzer.

De volledige stukken kunnen gedurende een week worden ingezien. Bij de publicatie worden tijd en plaats vermeld.

De leden worden in de gelegenheid gesteld hun mening kenbaar te maken.

Reacties kunnen tot drie dagen na het einde van de periode van terinzagelegging worden gestuurd aan de scriba van de kerkenraad.

De kerkenraad kan hierover ook een gemeentebijeenkomst beleggen.

§ 6. Overige bepalingen

Deze Plaatselijke Regeling vervangt de Plaatselijke Regeling van de Protestantse Gemeente Raalte van oktober 2014.

In gevallen waarin noch de kerkorde en ordinanties, noch deze Plaatselijke Regeling voorziet, beslist de kerkenraad.

Bijlagen: de ordinantieteksten welke betrekking hebben op besluitvorming binnen de gemeente en een toelichting daarop, maken deel uit van deze Plaatselijke Regeling. Zie daarvoor pagina 10 van deze regeling.

Verder is een artikel van de website van de PKN als bijgevoegd, met als titel 'Leden, gastleden en vrienden. Wie horen erbij – en wie niet?' Dit ter verduidelijking van de positie van deze personen in de gemeente.

§ 7. Vaststelling van de plaatselijke regeling

Ondertekening

Aldus te Raalte vastgesteld in de vergadering van de kerkenraad van 27 september 2021, met dien verstande dat de regeling in werking treedt vanaf 1 oktober 2021.

G. Tuten, preses

R. Vugteveen, scriba

BIJLAGE 1: Besluitvorming

Ord. 4, art. 5 **Besluitvorming**

1. In alle kerkelijke lichamen worden besluiten steeds na gemeenschappelijk overleg en zo mogelijk met eenparige stemmen (unaniem) genomen.
Blijkt eenparigheid niet bereikbaar, dan wordt besloten met meerderheid van de uitgebrachte stemmen, waarbij blanco stemmen niet meetellen.
2. Stemming over zaken geschiedt mondeling tenzij om schriftelijke stemming wordt gevraagd.
Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is het voorstel verworpen.
3. Stemming over personen geschiedt schriftelijk.
Wanneer er niet meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, kan mondeling worden gestemd als niemand van de aanwezige leden tegen mondelinge stemming bezwaar maakt.
Indien één kandidaat wordt voorgesteld en de stemmen staken, vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan is de kandidaat niet verkozen.
Indien er meer kandidaten zijn dan er verkozen moeten worden, zijn van hen verkozen diegenen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht en die de meerderheid van de uitgebrachte stemmen hebben behaald, tot het aantal vacatures dat vervuld moet worden.
Indien voor een vacature geen van de kandidaten een meerderheid heeft behaald, vindt een herstemming plaats tussen de twee kandidaten die de meeste stemmen behaalden.
Staken de stemmen, dan vindt herstemming plaats. Staken de stemmen weer, dan beslist het lot.
4. Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden, ter vergadering aanwezig is
Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is, mits ten minste drie leden aanwezig zijn.
5. Voor besluitvorming in een vergadering met stemgerechtigde leden van de gemeente zijn de leden 1 tot en met 3 van overeenkomstige toepassing, tenzij in de plaatselijke regeling anders is voorzien.

Besluitvorming – toelichting

De kerkorde bevat een artikel over besluitvorming in kerkelijke lichamen in het algemeen: Ord. 4, artikel 5. Dit artikel geldt zowel de kerkenraad, als het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen. (De eerste drie leden van het artikel zijn ook van toepassing op de verkiezing van ambtsdragers, tenzij in de plaatselijke regeling anders is bepaald. Zie voor de toepassing van dit artikel op verkiezingen van ambtsdragers art. 2.1.2. van deze toelichting). Voor de verkiezing van predikanten zijn in het bijzonder ook ordinantie 3-4-6 en 3-4-7 van belang.

Wij geven de volgende kanttekeningen bij dit artikel:

Lid 4 bepaalt dat tenminste de helft van het aantal leden aanwezig moet zijn, wil er besluitvorming plaats kunnen vinden. Is dit 'quorum' er niet, dan moet een nieuwe vergadering worden uitgeschreven. Zie verder de ordinantietekst (*NB!*: dit artikellid kan niet worden toegepast op verkiezingen door gemeenteleden).

"De helft" is niet hetzelfde als "de helft plus één". Bijvoorbeeld: een kerkenraad telt 11 leden. De helft is 6 (5,5 naar boven afgerond). De helft plus één zou 6,5 naar boven afgerond = 7 zijn!

Bij besluitvorming wordt eenparigheid nagestreefd, maar anders is een meerderheid van de aanwezigen voldoende. Blanco stemmen tellen dus niet mee.

Een voorbeeld:

Een kerkelijk lichaam telt tien leden. Er zijn zeven personen ter vergadering aanwezig. Er kan dus besluitvorming plaatsvinden (quorum is aanwezig). Twee leden stemmen blanco. Deze tellen niet mee. Er tellen dus vijf stemmen mee. Het voorstel heeft drie voorstemmers. Drie is een meerderheid van vijf: het voorstel is aangenomen.

Wanneer een kerkelijk lichaam minder dan vijf leden telt, geldt als quorum het aantal van drie. Voor een moderamen echter, dat minimaal drie leden telt, geldt in alle gevallen dat de helft aanwezig moet zijn. Dus een moderamen van drie leden kan een besluit nemen als er twee leden aanwezig zijn.

BIJLAGE 2: Artikel van de website van de PKN, getiteld:

Leden, gastleden en vrienden. Wie horen erbij – en wie niet?⁶

"Nu de vanzelfsprekendheid van het kerklidmaatschap goeddeels is verdwenen, zijn er nieuwe kansen voor de kerk", aldus prof. dr. Leo Koffeman. Hij legt uit welke mogelijkheden de kerkorde allemaal biedt als het gaat om betrokkenheid bij de kerk.

Mensen van nu staan gereserveerd tegenover het lidmaatschap van grote maatschappelijke organisaties. Politieke partijen, vakbonden, omroepverenigingen, ze verliezen leden. Voor kerken geldt hetzelfde. Maar het betekent niet per se dat mensen niet meer geïnteresseerd zijn in de politiek, in arbeidsvoorwaarden, in radio en tv, ... of in geloofsvragen. Je kunt toch ook op heel andere manieren meedoen, zonder zo'n lidmaatschap?

In de kerkorde wordt daarop meer dan tevoren ingespeeld. Met een variatie in vormen van betrokkenheid. Want mensen willen erbij horen en daarin tegelijk in hun eigen identiteit erkend worden. In de Bijbel vinden we al iets wat erop lijkt. Als Israël wegtrekt uit de slavernij van Egypte trekt 'een grote groep van mensen van allerlei slag' met hen mee (Ex. 12:38). Geen Israëlieten, wel mensen met hoop op bevrijding, ook voor hen. Als Jezus rondtrekt door het land, wordt Hij gevolgd door zijn leerlingen, maar we lezen ook steeds weer over zijn aandacht voor 'de menigte'. Grenzen zijn betrekkelijk.

De kerkorde kent verschillende vormen van betrokkenheid. Daarover gaat deze bijdrage, over leden, gastleden, niet-gedoopten, vrienden en meegeregistreerden. Over wat nodig is, en over wat kansen biedt.

Hoe het was

Hervormden, gereformeerden en lutheranen hebben elk hun eigen geschiedenis, ook in dit opzicht. In de lutherse gemeenten, vanouds klein in aantal en meestal ook in omvang, kende men elkaar goed. Al kon dat door de grote geografische afstanden binnen een gemeente ook wel tegenvallen. Er waren doopliden en belijdende leden.

De gereformeerden kenden dezelfde onderscheiding, maar hanteerden daarbij stevige maatstaven: als je lid was, dan werd er ook iets van je verwacht. Je was gedoopt, en als je volwassen werd hoorde je belijdenis te doen, en dus belijdend lid te worden. Verder kende men gastleden, waarover straks meer. Maar daarmee hield het op.

De hervormde kerk had nog een extra categorie, de 'geboorteliden'. In de kerkorde was die term niet te vinden; daar werd gesproken van 'zij die uit hervormde ouders zijn geboren'. Daarachter lag de lange ervaring van de volkskerk.

Op weg naar de Protestantse Kerk in Nederland was dit een van de discussiepunten. Intussen kenden alle drie de kerken de ervaring van afnemende betrokkenheid. Waar houdt de pastorale zorg op, en hoe ga je dan om met de apostolaire – we zeggen nu meestal 'missionaire' – mogelijkheden?

In de Verklaring van Overeenstemming die in 1986 door de kerken werd aanvaard als een mijlpaal op weg naar de vereniging van 2004, staan er een paar mooie zinnen over: 'Het is duidelijk, dat een registratie van hen, die uit christelijke ouders geboren zijn, alleen zin heeft, indien er ten aanzien van deze geregistreerden pastoraal of apostolair werk geschiedt. De verantwoordelijkheid voor hen die aan de randen van de kerken leven, is alleen te dragen door een gemeente, die toont te weten wat pastorale en apostolaire verantwoordelijkheid betekent'.

De kerkorde van 2004 vond een nieuwe formulering: de kerk kent nu doopliden, belijdende leden, gastleden, niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden en mensen 'die blijf geven van verbondenheid met de gemeente' (art. III-5). Hierin kwam een nieuwe ervaring naar voren: er zijn niet alleen mensen die er nog bij horen (niet gedoopt, maar toch...), er zijn ook mensen die er al een beetje bij horen, die wel geïnteresseerd zijn in het kerkelijk leven maar niet de stap hebben gezet om lid te worden.

Kerkorde 2018

⁶ Artikel van de website van de Protestantse Kerk Nederland. Copyright PKN.

Bij de recente herziening van de kerkorde is hierover opnieuw nagedacht. Daarbij speelde sterker dan in 2004 het besef dat de kerk in een missionaire situatie is terechtgekomen. In ord. 2-2-1 staan ze keurig in het gelid, de mensen die 'tot de gemeenschap van een gemeente behoren'. Het zijn de doopleden, de belijdende leden, de gastleden, de niet-gedoopten, en de 'vrienden', een nieuwe aanduiding voor degenen die blijf geven van verbondenheid met de gemeente. Op hun verzoek kunnen ze als vrienden geregistreerd worden. Op zijn minst klinkt 'vrienden' een stuk positiever dan het nogal eens gebruikte 'blijfgevers'.

Leden

Hoe het zit met doopleden en belijdende leden, dat is voor iedereen wel duidelijk, denk ik. Maar mensen leven in veel gevallen gelukkig niet louter op zichzelf. Ze hebben wellicht een partner, misschien met kinderen, met wie ze samen een gezin vormen. Deze mensen die samenleven met een gemeentelid kunnen als zij geen lid zijn van de gemeente, worden 'meegeregistreerd'. Dan weten we als gemeente iets meer over de leden van de gemeente. Uiteraard is meeregistreren alleen toegestaan als de betrokkenen, voor zover meerderjarig, daarmee ook instemmen.

Gastleden

Over de andere categorieën valt wel iets meer te zeggen. Eerst de gastleden. Het is een term die nogal eens verkeerd wordt gebruikt. In de kerkorde denken we daarbij alleen aan mensen die lid zijn van een andere kerk (zoals rooms-katholiek of remonstrant) maar die bijvoorbeeld vanwege een huwelijk met een lid van de gemeente in de praktijk meeleven binnen onze kerk. Een bekende reden om gastlid te worden is ook dat iemand te ver van de eigen kerk woont om daar actief mee te kunnen doen. Het kan zinvol zijn om als kerkenraad mensen die in de praktijk meeleven actief te benaderen voor het gastlidmaatschap. Ze hebben dan – op dezelfde voorwaarden als 'gewone' gemeentelieden – ook het kiesrecht, en kunnen dus verkozen worden tot ambtsdrager. Als iemand als gastlid wordt ingeschreven, wordt de 'eigen kerk' van betrokkene daarover wel geïnformeerd. Voor de precieze regelingen verwijs ik naar generale regeling 3.

Niet-gedoopten

Bij de niet-gedoopten denken we niet meer alleen aan kinderen en jongeren die door hun ouders niet meer ten doop gehouden zijn, omdat het meeleven met de kerk marginaal was geworden. We zien nu ook ouders die bewust kiezen voor het opdragen van hun kinderen, in de hoop dat die er later zelf voor kiezen zich te laten dopen. Niet-gedoopte kinderen mogen alleen worden geregistreerd als de ouders daartegen geen bezwaar hebben.

Bij de niet-gedoopten gaat het nu altijd om minderjarigen! In 2019 heeft de landelijke Ledenregistratie van de Protestantse Kerk (LRP) de status van niet-gedoopten boven de achttien jaar namelijk automatisch omgezet in 'meegeregistreerde'. Dat heeft alles te maken met de nu geldende normen inzake privacy (de AVG). Bij meerderjarigheid kan de registratie alleen voortgezet worden met instemming van de jongere zelf. Wie dan alsnog kiest om op belijdenis gedoopt te worden, wordt belijdend lid. Wie daar niet aan toe is, kan zolang hij of zij nog bij de ouders woont, 'meegeregistreerd' blijven – als de jongere daar zelf geen bezwaar tegen heeft. Die registratie vervalt bij het uit huis gaan. Men kan ook in goed overleg als vriend geregistreerd worden; dan blijft de registratie bestaan als deze jongere bijvoorbeeld gaat studeren. Er zijn goede redenen om niet-gedoopten/meegeregistreerden actief te benaderen met de vraag of zij ervoor voelen vriend te worden van de gemeente.

Vrienden

Als vriend kan men alleen maar worden ingeschreven op eigen verzoek. Dat betekent natuurlijk niet dat iemand niet vanuit de gemeente benaderd kan worden met de vraag: zou je geen vriend van onze gemeente willen worden? Bij vrienden kunnen we aan heel verschillende achtergronden denken. We zagen al de niet-gedoopte die meerderjarig is geworden. Iemand kan ook ooit de kerk verlaten hebben, en op deze manier weer een eerste stap doen op de weg terug. Het kan ook gaan om iemand die lid is van een andere kerk, maar niet als gastlid kan of wil worden ingeschreven. Een laatste groep betreft mensen die elders lid zijn van een gemeente van de kerk, maar die bijvoorbeeld in het weekend – vanwege een zomerhuisje – vaak in de gemeente aanwezig zijn. Steeds zal wel sprake zijn van een bepaalde betrokkenheid bij de gemeente. Dat kan gaan om geregelde kerkgang, maar misschien ook om iemand die veel deelneemt aan vormingsactiviteiten of iemand die heel actief wil zijn in de plaatselijke ZWO-groep. Ook de gemeente geeft vorm aan die betrokkenheid: voor een vriend neemt de kerkenraad ook pastorale verantwoordelijkheid. Het is aan de kerkenraad om, gehoord de gemeente, te beslissen of vrienden ook stemrecht kunnen krijgen. Als zij in eigen kerk/gemeente belijdend lid zijn, kunnen zij dan ook ambtsdrager worden.

Tenslotte

Ook hiermee is natuurlijk niet alles gezegd. Er zullen wel meer contacten zijn, met mensen die geen vriend zijn of willen worden. Mensen die een nieuwsbrief ontvangen, deelnemen aan leerhuizen, of wat dan ook. Lijstjes namen. Dat is prima, maar denk er wel aan dat ook bij deze vorm van registratie de privacywetgeving aan de gemeente eisen stelt.

